

3. Господарський кодекс Стаття 263 Господарсько-торговельна діяльність/[Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini/statja-263.htm

4. Особливості торгівельної діяльності та організація обліку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.d-learn.pu.if.ua/data/users/7584/import/Тема%201.pdf>

5. Закон про автотранспорт — Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.01 р. № 2344-III, поточна редакція від 25.09.2019/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>

Ковальчук Даніель Орестович,
студент спеціальності «Професійна освіта. Економіка»,
Зозуляк Марта Михайлівна,
старший викладач кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

АКТУАЛЬНІСТЬ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ

Облік розрахунків з контрагентами є одним з ключових завдань у вирішенні проблем, що виникають під час поточного управління підприємством. На сучасному етапі діюча система розрахунків з контрагентами недостатньо відповідає вимогам прискорення грошового обігу і зміцнення фінансового стану підприємства, що, в свою чергу, веде до нестабільності у постачанні основних товарно - матеріальних цінностей. Тому доцільно розглядати проблемні питання щодо розрахунків з покупцями та замовниками в обліковому контексті.

Питання розрахункової дисципліни у своїх роботах розглядали такі вітчизняні науковці, як: Ф.Ф. Бутинець, В.Т. Венцель, Г.В. Власюк, В.В. Жуковська, К.І. Маліношевська, Г.В. Нашкерська, Я.В. Сливка, Н.В. Соловей та інші.

Питання обліку розрахунків з покупцями досліджуються в різних напрямках, зокрема:

- удосконалення обліку розрахунків відповідно до змін у законодавстві;
- розвиток обліку розрахунків з покупцями з використанням інформаційних систем;
- вивчення особливостей обліку розрахунків з покупцями та замовниками в залежності від галузі економіки;
- удосконалення процедур аудиту розрахунків з покупцями та замовниками тощо [1].

На сьогодні відбувається значне вилучення коштів із обороту підприємства за рахунок збільшення величини заборгованості покупців, а з іншого боку – за рахунок необхідності погашення зобов'язань перед бюджетом за нарахованими податками, у той час як безпосередній розрахунок з дебіторами ще не відбувся [2].

Фінансовий стан підприємства значною мірою залежить саме від якісного зв'язку із клієнтами. Тому організація обліку розрахунків з покупцями має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації щодо прозорості та достовірності даних по розрахункових операціях.

На практиці може виникати ряд проблем щодо обліку розрахунків з покупцями підприємства [2; 3], а саме:

- відсутність чіткого групування дебіторської заборгованості за строками виникнення та погашення;
- неефективність методів розрахунку сумнівних боргів;
- ігнорування особливостей заборгованості покупців та замовників;
- непрозорість розрахунків із засновниками компанії тощо.

Варто зазначити, що систематизація факторів, які суттєво впливають на облік розрахунків, залежить від галузевих особливостей підприємства.

Значний вплив на процеси зростання дебіторської заборгованості здійснює також політика підприємства. Це, зокрема, неправильне встановлення строків і умов надання товарних кредитів, невраховані ризики, ненадання знижок при достроковій оплаті покупцями рахунків, що також призводить до різкого зростання дебіторської заборгованості. Несвоєчасне погашення дебіторської заборгованості призводить до платіжної кризи. Для сплати боргів підприємство повинне перетворювати високоліквідні активи в грошові кошти, щоб уникнути загрози банкрутства [3].

Для своєчасного врегулювання проблемних питань щодо правильного обліку розрахунків з дебіторами підприємству необхідно вживати наступних заходів: 1) проводити заліки для визначення взаємних вимог; 2) запроваджувати систему ефективного контролю за веденням обліку розрахунків; 3) систематично проводити інвентаризацію дебіторської заборгованості; 4) якісно оцінювати фінансовий стан підприємства; 5) залучати якомога більше сумлінних покупців для зменшення ризиків неплатежів тощо [3].

Саме тому належна організація обліку дебіторської заборгованості сприяє ефективному управлінню її розмірами і термінами на підприємстві та посиленню контролю за своєчасним здійсненням розрахунків. А врахування та застосування сучасних методик вирішення зазначених проблем дозволить раціонально організувати облік та аналіз розрахунків з покупцями і замовниками на підприємстві.

Список використаної літератури:

1. Москалюк Г.О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення // Г.О. Москалюк// Вісник Національного університету "Львівська політехніка". - 2012. - С. 173-178.

2. Ганусич В.О., Гурська І.В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти // В.О. Ганусич, І.В. Гурська // Науковий вісник Ужгородського університету. - 2016. - С. 441– 445.

3. Коблянська О.І. Методологічні аспекти обліку та аудиту дебіторської заборгованості // О.І. Коблянська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2005. - №77-78. – С.28-34.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>